Lillienhoffska huset, Götgatan 48.
Exteriör.
År 1920
Fotograf: Swinhufvud, Axel.

Palatset byggdes under åren 1668–1670 för köpmannen Joachim Potter (1630–1676). Enligt en del källor uppges som byggherren den nederländska generalstaternas ambassadör i Stockholm, Christian Constantin Rumpf (därav namnet Rumpfka huset)

Mariaberget

Parti av Mariaberget, kritteckning av Gustaf Isander 1912 och samma parti år 2012. Det ljusputsade huset till vänster är Blecktornsgränd 1 och byggnaderna till höger därom hör till kvarteret Kattörat.

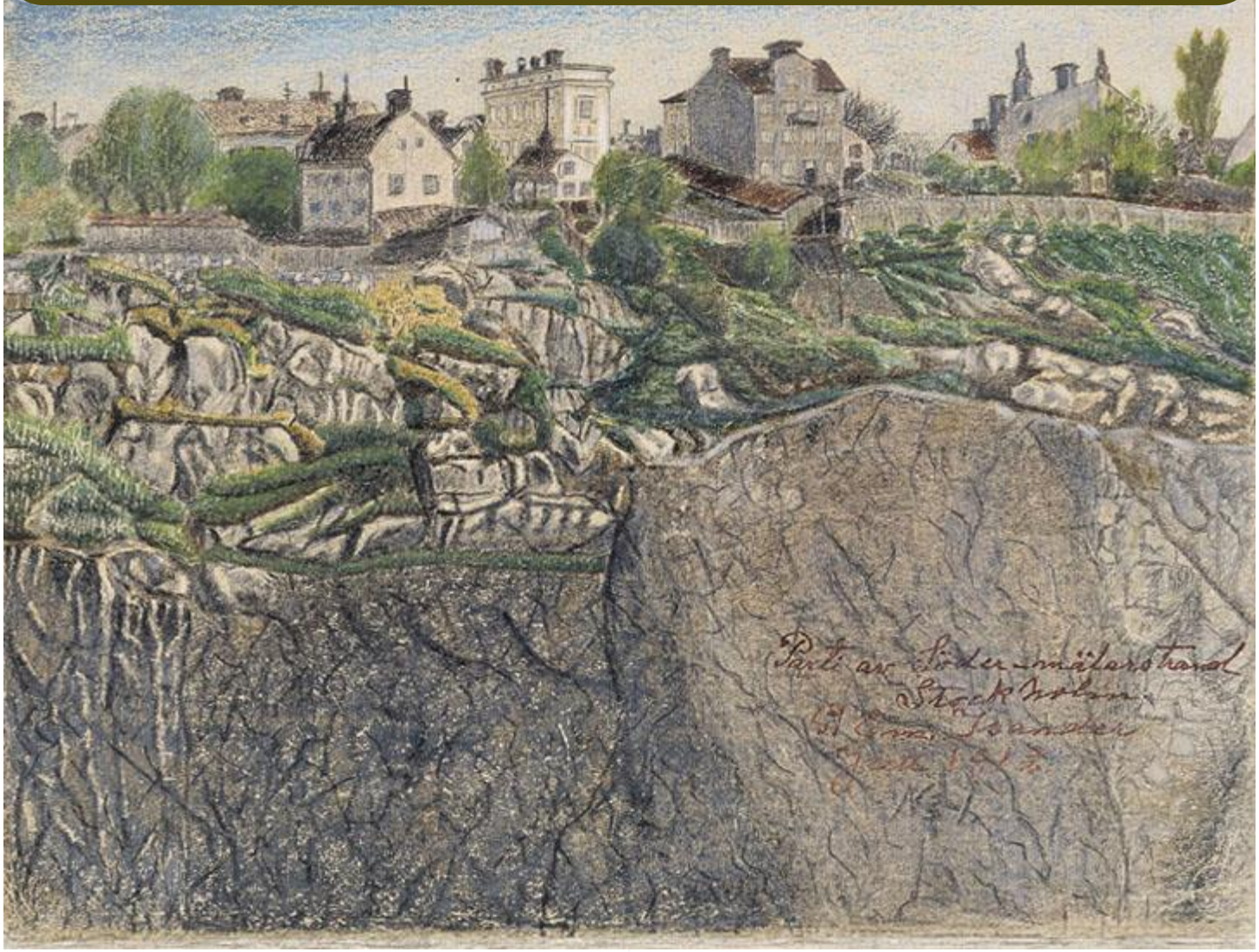

Mariaberget på söder i stockholm

Mariaberget är ett informellt område som ligger på nordvästra Södermalm i Stockholm. Idag betecknas hela området norr om Hornsgatan mellan Torkel Knutssonsgatan och Pustegränd som Mariaberget.
Namnet kommer från Maria Magdalena församling. Höjden på norra delen av Södermalm har varit bebodd sedan 1300-talet, kanske redan när Stockholm grundlades på 1200-talet. Ursprungligen omfattade församlingen hela Södermalm. Katarina församling tillkom på 1600-talet, Sofia församling i början av 1900-talet och Högalids församling i mitten av 1920-talet.

I stadsplaner från 1880-talet reserverade man flera svårtillgängliga och obebyggda berg som parker och vid namnrevisionen 1885 fick kvarteren Kattfoten och Bössan namnet Mariaberget. Delen mellan Pustegränd i öster och Blecktornsgränd väster kallas Mariaberget östra och är ett kulturreservat med ett stort antal byggnader vilka enligt Stadsmuseet i Stockholm har "synnerligen höga kulturhistoriska värden”
Huvudgatorna i ost-västriktning är Bastugatan, Tavastgatan, Pryssgränd och Brännkyrkagatan, i nord-sydriktning är det Bellmansgatan, Blecktornsgränd, Timmermansgatan. Bland mindre gator märks Ugglegränd, Lilla Skinnarviksgränd och Kattgränd. Väst om Mariaberget ansluter Skinnarviksberget och Skinnarviksparken och längst ut på bergskanten mot norr klänger promenadstråket Monteliusvägen.

Söder i stockholm

I området har det levt och verkat många kända svenska konstnärer och författare. Här kan nämnas skalden Carl Mikael Bellman som föddes på Bellmansgatan i huset nr. 24 på dåvarande Björngårdsbrunnsgatan. I Mälarborgen samt på Bastugatan nr 40 bodde från 1892 till sin död 1915 konstnären Eugène Jansson, vars måleri under denna tid var en hyllning till Mariaberget och staden på andra sidan Riddarfjärden. I hörnet Bastugatan / Bellmansgatan ligger det röda Laurinska huset med ett runt hörntorn. Huset byggdes 1891-1892 efter arkitekt Valfrid Karlsons ritningar och fick sitt namn efter konsthistorikern Carl Gustaf Laurin. Tornrummet i Bellmansgatan 8 byggdes som ateljé åt målaren Märtha Tynell och längre ner på samma gata bodde målaren Nils Kreuger. Tonsättaren Ture Rangström bodde och verkade i den efter honom uppkallade Rangströmska gården, Bastugatan 30B. Ivar Lo-Johansson bodde på Bastugatan 21 och mittemot hade trubaduren Olle Adolphson sin bostad. Cederborgska villan på nummer 20 har fått sitt namn efter politikern Allan Cederborg. I Mariabergets kvarter etablerade sig tidigt olika industriella verksamheter, bland annat flera färgerier, några sockerbruk, tobaksfabriker och en stearinljusfabrik. Den senare grundades 1852 av grosshandlaren Lars Montén och var föregångaren till Barnängens Tekniska Fabrik. Fram till 1960-talet förföll området kraftigt och det fanns planer att riva stora delar av Mariabergets bebyggelse, allmänheten ville dock annorlunda och så utförde Stadsbyggnadskontoret och Stockholms stadsmuseum 1965 en inventering av området.

Byggnaden i Tofflan 1 består av två volymer med olika ursprungstider. Den äldre delen står mot Bastugatan 12 och uppfördes 1759, alltså omedelbart efter Mariabranden som samma år förstörde omkring 300 gårdar i 20 kvarter i Maria kyrkas omgivningar. Byggherren hette Erik Mellberg som redan 1762 sålde fastigheten vidare till viktualiehandlaren Johan Norling. Ritningarna signerades av Johan Nauman. Från början hade huset två våningar som byggdes på med en våning på 1870-talet. Då hette ägaren Clara Victoria Lundmark

Kvarteret Tofflan ligger rakt fram, till höger syns Pryssgränd och till vänster Bastugatan, augusti 2015.

https://sv.wikipedia.org/wiki/Tofflan_1#/media/Fil:Mariaberget2015a.jpg

Stenbocken och Hornspuckeln

Kvarteret Ugglan

MARIABERGET

Kvarteret Tofflan ligger rakt fram, till höger syns Pryssgränd och till vänster Bastugatan, augusti 2015.

Stenbocken och Hornspuckeln

Kvarteret Ugglan

Klädesfabriken på Ruckmans litografi från 1830-talet, till höger samma område i juli 2012, byggnaden på berget är Mälarborgen.

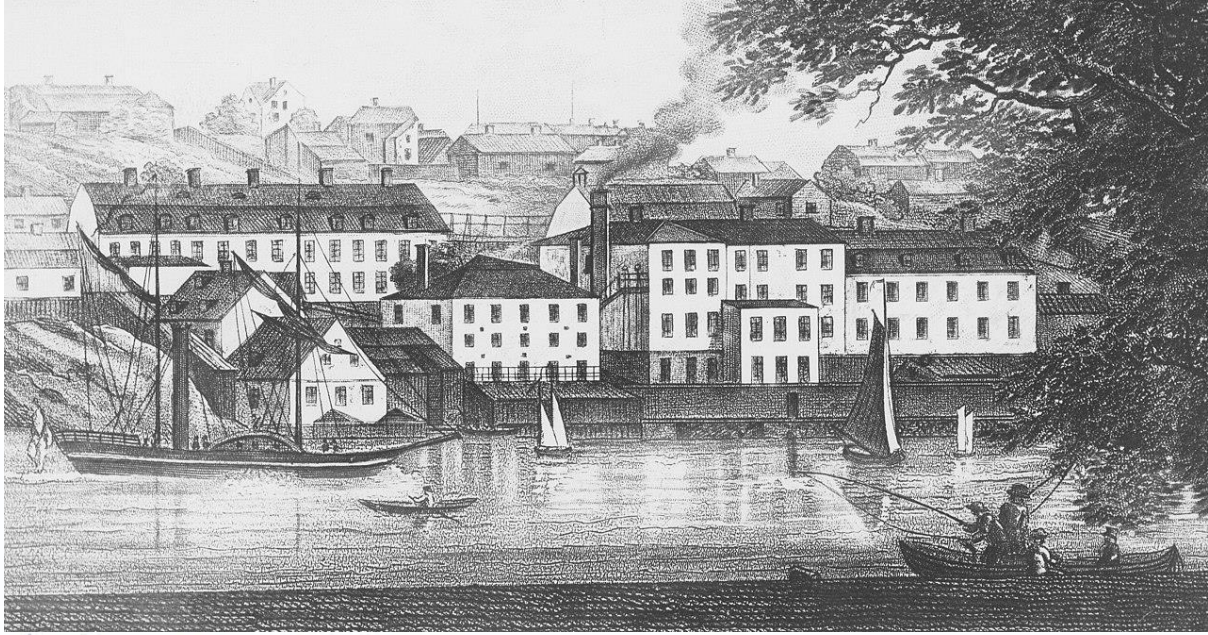

Carl Wilhelm Nordgren, Motiv från Södra Riddarholmshamnen 1840-tal.

Öbergska gården och Mariaberget, 1900.

Östbergska gården

Det större huset (idag kallat Öbergska gården eller Gula längan) uppfördes på 1780-talets slut. För ritningar och byggarbeten svarade murmästaren Wilhelm Roman. Han uppförde 20 nybyggnader i Stockholm mellan 1773 och 1801. Öbergska gården och Kopparslagarhuset ligger i en brant nordvästsluttning av Mariaberget. Nedanför (mot norr) går Torkel Knutssonsgatan. Mellan husen leder en trappa upp till Monteliusvägen och vidare till Bastugatan i höjd med Kattgränd. Monteliusvägen börjar respektive slutar här. Vägen sträcker sig söder om Spännramen 2 och sedan längs med Mariaberget för att mynna i Bastugatan vid Laurinska huset. Öbergska gården ligger i kvarteret Spännramen vid Torkel Knutssonsgatan 9–11 på Södermalm i Stockholm. Gården består idag av två byggnader, själva gården och ett före detta kopparslageri. Husen är en sista kvarvarande rest efter den Öbergska klädesfabriken som under 1800-talets första hälft var Stockholms största i sitt slag.

Öbergska gården och Mariaberget, 1900.

Mariaberget på Heinrich Neuhaus Stockholmspanorama från 1870-talet

Bellman bodde på Urvädersgränd

Maria Magdalena kyrka